TIESAS SPRIEDUMS (ceturtā palāta)

2024. gada 4. oktobrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Fizisko personu aizsardzība attiecībā uz personas datu apstrādi – Regula (ES) 2016/679 – Tiešsaistes sociālie tīkli – Vispārīgie pakalpojuma lietošanas noteikumi līgumos, kas noslēgti starp digitālo platformu un lietotāju – Personalizēta reklāma – 5. panta 1. punkta b) apakšpunkts – Nolūka ierobežojumu princips – 5. panta 1. punkta c) apakšpunkts – Datu minimizēšanas princips – 9. panta 1. un 2. punkts – Īpašu kategoriju personas datu apstrāde – Dati par seksuālo orientāciju – Dati, kurus datu subjekts ir publiskojis

Lietā C-446/21

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Oberster Gerichtshof* (Augstākā tiesa, Austrija) iesniegusi ar 2021. gada 23. jūnija lēmumu un kas Tiesā reģistrēts 2021. gada 20. jūlijā, tiesvedībā

Maximilian Schrems

pret

Meta Platforms Ireland Ltd, agrāk – *Facebook Ireland Limited*,

TIESA (ceturtā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs K. Likurgs [*C. Lycourgos*], tiesneši O. Spinjana-Matei [*O. Spineanu-Matei*], Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*], S. Rodins [*S. Rodin*] un L. S. Rosi [*L. S. Rossi*] (referente),

ģenerāladvokāts: A. Rants [*A. Rantos*],

sekretāre: N. Mundhenke [*N. Mundhenke*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2024. gada 8. februāra tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko snieguši:

– *Maximilian Schrems* vārdā – *K. Raabe-Stuppnig, Rechtsanwältin*,

– *Meta Platforms Ireland Ltd* vārdā – *K. Hanschitz, H.-G. Kamann, S. Khalil, B. Knötzl* un *A. Natterer, Rechtsanwälte*,

* Tiesvedības valoda – vācu.

– Austrijas valdības vārdā – *A. Posch*, *J. Schmoll*, *C. Gabauer*, *G. Kunnert* un *E. Riedl*, pārstāvji,

– Francijas valdības vārdā – *R. Bénard* un *A.-L. Desjonquères*, pārstāvji,

– Itālijas valdības vārdā – *G. Palmieri* pārstāve, kam palīdz *E. De Bonis*, *avvocato dello Stato*,

– Portugāles valdības vārdā – *P. Barros da Costa*, *A. Pimenta*, *J. Ramos* un *C. Vieira Guerra*, pārstāvji,

– Eiropas Komisijas vārdā – *A. Bouchagiar*, *F. Erlbacher*, *M. Heller* un *H. Kranenborg*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2024. gada 25. aprīļa tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula) (OV 2016, L 119, 1. lpp.; turpmāk tekstā – "VDAR") 5. panta 1. punkta b) un c) apakšpunktu, 6. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktu, kā arī 9. panta 1. punktu un 2. punkta e) apakšpunktu.

2 Šis lūgums iesniegts saistībā ar tiesvedību starp sociālā tīkla *Facebook* lietotāju *Maximilian Schrems* un *Meta Platforms Ireland Ltd*, agrāk – *Facebook Ireland Ltd*, kuras juridiskā adrese ir Īrijā, par to, ka šī sabiedrība esot nelikumīgi apstrādājusi šā lietotāja personas datus.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

3 VDAR 1., 4., 39., 42., 43., 50. un 51. apsvērumā teikts:

"(1) Fizisku personu aizsardzība attiecībā uz personas datu aizsardzību ir pamattiesības. Eiropas Savienības Pamattiesību hartas ("[H]arta") 8. panta 1. punkts un [LESD] 16. panta 1. punkts paredz, ka ikvienai personai ir tiesības uz savu personas datu aizsardzību.

[..]

(4) Personas datu apstrāde būtu jāveido tā, lai tā kalpotu cilvēkam. Tiesības uz personas datu aizsardzību nav absolūta prerogatīva; tās ir jāņem vērā saistībā ar to funkciju sabiedrībā un jālīdzsvaro ar citām pamattiesībām saskaņā ar proporcionalitātes principu. Šajā regulā ir ievērotas visas pamattiesības, brīvības un principi, kas atzīti hartā un ietverti Līgumos, jo īpaši privātās un ģimenes dzīves, mājokļa un saziņas neaizskaramība, personas datu aizsardzība, domu, pārliecības un ticības brīvība, vārda un informācijas brīvība, darījumdarbības brīvība, tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību un taisnīgu tiesu un kultūru, reliģiju un valodu daudzveidība.

[..]

(39) Jebkurai personas datu apstrādei vajadzētu būt likumīgai un godprātīgai. Fiziskām personām vajadzētu būt pārredzamam tam, ka viņu personas datus vāc, izmanto, aplūko vai citādi apstrādā, un tam, kādā apjomā personas dati tiek vai tiks apstrādāti. [..] Fiziskās personas būtu jāinformē par riskiem, noteikumiem, aizsardzības pasākumiem un tiesībām saistībā ar personas datu apstrādi un to, kā īstenot savas tiesības saistībā ar šādu apstrādi. Proti, konkrētajiem personas datu apstrādes nolūkiem vajadzētu būt nepārprotamiem, leģitīmiem un noteiktiem jau personas datu vākšanas laikā. Personas datiem vajadzētu būt adekvātiem, atbilstīgiem, un tiem būtu jāietver tikai tas, kas nepieciešams tiem nolūkiem, kādos tie tiek apstrādāti. Tādēļ jo īpaši nepieciešams nodrošināt, lai personas datu glabāšanas laikposms tiktu stingri ierobežots līdz minimumam. Personas dati būtu jāapstrādā tikai tad, ja apstrādes nolūku nav iespējams pienācīgi sasniegt citiem līdzekļiem. Lai nodrošinātu, ka personas datus neglabā ilgāk nekā nepieciešams, pārzinim būtu jānosaka termiņi, kad dati ir jādzēš vai periodiski jāpārskata. [..]

[..]

(42) Ja apstrāde pamatojas uz datu subjekta piekrišanu, pārzinim būtu jāspēj uzskatāmi parādīt, ka datu subjekts ir devis piekrišanu apstrādes darbībai. [..] Lai piekrišanu būtu apzināta, datu subjektam vajadzētu būt informētam vismaz par pārziņa identitāti un paredzētās personas datu apstrādes nolūkiem. Piekrišana nebūtu uzskatāma par brīvi izteiktu, ja datu subjektam nav īstas vai brīvas izvēles, vai viņš nevar atteikties vai atsaukt savu izvēli bez nelabvēlīgām sekām.

(43) Lai nodrošinātu, ka piekrišana ir sniegta brīvi, piekrišanai nevajadzētu kalpot par derīgu juridisko pamatu personas datu apstrādei konkrētā gadījumā, kad datu subjekta un pārziņa attiecībās pastāv skaidra nevienlīdzība, jo īpaši, ja pārzinis ir publiska iestāde un tāpēc ir maz ticams, ka piekrišana visos minētās konkrētās situācijas apstākļos bija sniegta brīvi. Uzskata, ka piekrišana nav sniegta brīvi, ja tā neparedz atsevišķu piekrišanu dažādām personas datu apstrādes darbībām, neraugoties uz to, ka tas ir atbilstīgi konkrētajā gadījumā, vai ja tiek noteikts, ka no šīs piekrišanas ir atkarīga līguma izpilde, tostarp pakalpojuma sniegšana, neraugoties uz to, ka minētā piekrišana nav noteikti nepieciešama šādai izpildei.

[..]

(50) Personas datu apstrāde nolūkos, kas nav tie, kādos personas dati sākotnēji tika vākti, būtu jāatļauj tikai tad, ja apstrāde ir saderīga ar tiem nolūkiem, kādos personas dati sākotnēji tika vākti. Šādā gadījumā nav vajadzīgs atsevišķs juridiskais pamats kā vien tas, ar ko tika atļauta personas datu vākšana. [..]

(51) Personas datiem, kas pēc savas būtības ir īpaši sensitīvi saistībā ar pamattiesībām un brīvībām, pienākas īpaša aizsardzība, jo to apstrādes konteksts varētu radīt nopietnu risku pamattiesībām un brīvībām. [..] Šādi personas dati nebūtu jāapstrādā, ja vien apstrāde nav atļauta konkrētos, šajā regulā precizētos gadījumos [..]. Papildus konkrētajām prasībām attiecībā uz šādu apstrādi būtu jāpiemēro vispārējie principi un citi šīs regulas noteikumi, jo īpaši attiecībā uz likumīgas apstrādes nosacījumiem. Būtu skaidri jāparedz atkāpes no vispārējā aizlieguma apstrādāt šādu īpašu kategoriju personas datus, cita starpā tad, ja datu subjekts dot nepārprotamu piekrišanu, vai attiecībā uz īpašām vajadzībām [..]."

4 Šīs regulas 4. pantā noteikts:

"Šajā regulā:

1) "personas dati" ir jebkura informācija, kas attiecas uz identificētu vai identificējamu fizisku personu ("datu subjekts"); [..]

2) "apstrāde" ir jebkura ar personas datiem vai personas datu kopumiem veikta darbība vai darbību kopums, ko veic ar vai bez automatizētiem līdzekļiem, piemēram, vākšana, reģistrācija, organizēšana, strukturēšana, glabāšana, pielāgošana vai pārveidošana, atgūšana, aplūkošana, izmantošana, izpaušana, nosūtot, izplatot vai citādi darot tos pieejamus, saskaņošana vai kombinēšana, ierobežošana, dzēšana vai iznīcināšana;

[..]

7) "pārzinis" ir fiziska vai juridiska persona, publiska iestāde, aģentūra vai cita struktūra, kas viena pati vai kopīgi ar citām nosaka personas datu apstrādes nolūkus un līdzekļus; ja šādas apstrādes nolūkus un līdzekļus nosaka ar Savienības vai dalībvalsts tiesību aktiem, pārzini vai tā iecelšanas konkrētos kritērijus var paredzēt Savienības vai dalībvalsts tiesību aktos;

[..]

11) datu subjekta "piekrišana" ir jebkura brīvi sniegta, konkrēta, apzināta un viennozīmīga norāde uz datu subjekta vēlmēm, ar kuru viņš paziņojuma vai skaidri apstiprinošas darbības veidā sniedz piekrišanu savu personas datu apstrādei;

[..]

23) "pārrobežu apstrāde" ir vai nu:
   a) personas datu apstrāde, kas notiek saistībā ar darbībām, kuras Savienībā veic pārziņa vai apstrādātāja uzņēmējdarbības vietās vairāk nekā vienā dalībvalstī, ja pārzinis vai apstrādātājs veic uzņēmējdarbību vairāk nekā vienā dalībvalstī; vai
   b) personas datu apstrāde, kas notiek saistībā ar darbībām, kuras Savienībā veic pārziņa vai apstrādātāja vienīgajā uzņēmējdarbības vietā, bet kas būtiski ietekmē vai var būtiski ietekmēt datu subjektus vairāk nekā vienā dalībvalstī;

[..]."

5 Minētās regulas 5. panta "Personas datu apstrādes principi" 1. un 2. punktā noteikts:

"1. Personas dati:

a) tiek apstrādāti likumīgi, godprātīgi un datu subjektam pārredzamā veidā ("likumīgums, godprātība un pārredzamība");

b) tiek vākti konkrētos, skaidros un leģitīmos nolūkos, un to turpmāku apstrādi neveic ar minētajiem nolūkiem nesavietojamā veidā; [..] ("nolūka ierobežojumi");

c) ir adekvāti, atbilstīgi un ietver tikai to, kas nepieciešams to apstrādes nolūkos ("datu minimizēšana");

[..]

e) tiek glabāti veidā, kas pieļauj datu subjektu identifikāciju, ne ilgāk kā nepieciešams nolūkiem, kādos attiecīgos personas datus apstrādā [..] (“glabāšanas ierobežojums”);

2. Pārzinis ir atbildīgs par atbilstību 1. punktam un var to uzskatāmi parādīt (“pārskatatbildība”).”

6 Šīs pašas regulas 6. pants “Apstrādes likumīgums” formulēts šādi:

“1. Apstrāde ir likumīga tikai tādā apmērā un tikai tad, ja ir piemērojams vismaz viens no turpmāk minētajiem pamatojumiem:

a) datu subjekts ir devis piekrišanu savu personas datu apstrādei vienam vai vairākiem konkrētiem nolūkiem;

b) apstrāde ir vajadzīga līguma, kura līgumslēdzēja puse ir datu subjekts, izpildei vai pasākumu veikšanai pēc datu subjekta pieprasījuma pirms līguma noslēgšanas;

[..]

4. Ja apstrāde citā nolūkā nekā tajā, kādā personas dati tika vākti, nav balstīta uz datu subjekta piekrišanu vai uz Savienības vai dalībvalsts tiesību aktiem, kas demokrātiskā sabiedrībā ir vajadzīgs un samērīgs pasākums, lai aizsargātu 23. panta 1. punktā minētos mērķus, pārzinis, lai pārliecinātos, vai apstrāde citā nolūkā ir savietojama ar nolūku, kādā personas dati sākotnēji tika vākti, cita starpā ņem vērā:

a) jebkuru saikni starp nolūkiem, kādos personas dati ir vākti, un paredzētās turpmākās apstrādes nolūkiem;

b) kontekstu, kādā personas dati ir vākti, jo īpaši saistībā ar datu subjektu un pārziņa attiecībām;

c) personas datu raksturu, jo īpaši to, vai ir apstrādātas īpašas personas datu kategorijas, ievērojot 9. pantu, vai to, vai ir apstrādāti personas dati, kas attiecas uz sodāmību un pārkāpumiem, ievērojot 10. pantu;

d) paredzētās turpmākās apstrādes iespējamās sekas datu subjektiem;

e) atbilstošu garantiju esamību, kas var ietvert šifrēšanu vai pseidonimizāciju.”

7 VDAR 7. pantā “Nosacījumi piekrišanai” noteikts:

“1. Ja apstrāde pamatojas uz piekrišanu, pārzinim ir jāspēj uzskatāmi parādīt, ka datu subjekts ir piekritis savu personas datu apstrādei.

[..]

3. Datu subjektam ir tiesības atsaukt savu piekrišanu jebkurā laikā. Piekrišanas atsaukums neietekmē apstrādes likumību, kas pamatojas uz piekrišanu pirms atsaukuma. Datu subjektam jābūt par to informētam, pirms viņš dod savu piekrišanu. Atsaukt piekrišanu ir tikpat viegli kā to dot.

4. Novērtējot to, vai piekrišana ir dota brīvi, maksimāli ņem vērā to, vai cita starpā līguma izpilde, tostarp pakalpojuma sniegšana, ir atkarīga no piekrišanas tādai personas datu apstrādei, kura nav nepieciešama minētā līguma izpildei."

8 Šīs regulas 9. pantā "Īpašu kategoriju personas datu apstrāde" noteikts:

"1. Ir aizliegta tādu personas datu apstrāde, kas atklāj rases vai etnisko piederību, politiskos uzskatus, reliģisko vai filozofisko pārliecību vai dalību arodbiedrībās, un ģenētisko datu, biometrisko datu, lai veiktu fiziskas personas unikālu identifikāciju, veselības datu vai datu par fiziskas personas dzimumdzīvi vai seksuālo orientāciju apstrāde.

2. Šā panta 1. punktu nepiemēro, ja ir piemērojams kāds no šādiem pamatojumiem:

a) datu subjekts ir devis nepārprotamu piekrišanu šo personas datu apstrādei vienam vai vairākiem konkrētiem nolūkiem, izņemot, ja Savienības vai dalībvalsts tiesību akti paredz, ka 1. punktā minēto aizliegumu datu subjekts nevar atcelt;

[..]

e) apstrāde attiecas uz personas datiem, kurus datu subjekts apzināti ir publiskojis;

[..]."

9 Minētās regulas 13. pantā "Informācija, kas jāsniedz, ja personas dati ir iegūti no datu subjekta" noteikts:

"1. Ja datu subjekta personas datus vāc no datu subjekta, pārzinis personas datu iegūšanas laikā datu subjektam sniedz visu šādu informāciju:

[..]

c) apstrādes nolūki, kam paredzēti personas dati, kā arī apstrādes juridiskais pamats;

[..]

3. Ja pārzinis paredz personas datus turpmāk apstrādāt citā nolūkā, kas nav nolūks, kādā personas dati tika vākti, pārzinis pirms minētās turpmākās apstrādes informē datu subjektu par minēto citu nolūku un sniedz tam visu attiecīgo papildu informāciju, kā minēts 2. punktā.

[..]"

10 Šīs pašas regulas 25. panta 2. punktā noteikts:

"Pārzinis īsteno atbilstošus tehniskus un organizatoriskus pasākumus, lai nodrošinātu, ka pēc noklusējuma tiek apstrādāti tikai tādi personas dati, kas ir nepieciešami katram konkrētajam apstrādes nolūkam. Minētais pienākums attiecas uz vākto personas datu apjomu, to apstrādes pakāpi, glabāšanas laikposmu un to pieejamību. Jo īpaši – ar šādiem pasākumiem nodrošina, ka pēc noklusējuma personas datus bez personas līdzdalības nedara pieejamus nenoteiktam fizisku personu skaitam."

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

11 *Meta Platforms Ireland*, kas pārvalda tiešsaistes sociālā tīkla *Facebook* pakalpojumu piedāvājumu Eiropas Savienībā, ir šā sociālā tīkla lietotāju datu pārzinis Savienībā. Austrijā šai sabiedrībai nav filiāles. *Meta Platforms Ireland* nodarbojas ar tādu pakalpojumu popularizēšanu – tostarp adresē www.facebook.com –, kuri privātiem lietotājiem līdz 2023. gada 5. novembrim tika sniegti bez maksas. Kopš 2023. gada 6. novembra šie pakalpojumi bez maksas ir pieejami vairs tikai tiem lietotājiem, kuri ir piekrituši, ka viņu personas dati tiek vākti un izmantoti, lai viņiem nosūtītu personalizētu reklāmu; tai pat laikā lietotājiem ir iespēja iegādāties maksas abonementu, lai piekļūtu minēto pakalpojumu versijai, nesaņemot mērķorientētu reklāmu.

12 Tiešsaistes sociālā tīkla *Facebook* uzņēmējdarbības modelis ir balstīts uz finansējumu, kas gūts no tiešsaistes reklāmas, kura mērķorientēti tiek nosūtīta individuālajiem sociālā tīkla lietotājiem atbilstoši tostarp viņu patēriņa paradumiem, interesēm un personīgajai situācijai. Tehniski šāda reklāma ir padarīta par iespējamu, automatizēti izveidojot detalizētus gan šā tīkla, gan *Meta* grupas līmenī piedāvāto tiešsaistes pakalpojumu lietotāju profilus.

13 Lai apstrādātu sociālā tīkla *Facebook* lietotāju personas datus, *Meta Platforms Ireland* balstās uz lietotāja līgumu, kuru šie lietotāji noslēdz, nospiežot pogu "reģistrēties", un kuram atbilstoši tie piekrīt šīs sabiedrības noteiktajiem vispārīgajiem noteikumiem. Pamatlietas faktu norises laikā šiem noteikumiem bija jāpiekrīt, lai izmantotu sociālo tīklu *Facebook*. Saistībā ar lietotāju personas datu apstrādi vispārīgajos noteikumos ir norādīts uz minētās sabiedrības noteikto datu un sīkdatņu izmantošanas politiku. Saskaņā ar to *Meta Platforms Ireland* vāc lietotāju un viņu ierīču datus par lietotāju darbībām gan sociālajā tīklā, gan ārpus tā un sasaista šos datus ar attiecīgo lietotāju *Facebook* kontiem. Dati par darbībām ārpus sociālā tīkla ("*off-Facebook* dati") tiek iegūti, pirmkārt, no trešo personu tādu tīmekļvietņu un lietotņu aplūkošanas, kas ir savienotas ar *Facebook*, izmantojot programmēšanas saskarnes, un, otrkārt, no citu *Meta* grupai piederošu tiešsaistes pakalpojumu, tostarp konkrēti *Instagram* un *WhatsApp*, lietošanas.

14 Pirms VDAR stāšanās spēkā *Facebook* lietotāji to datu apstrādei saskaņā ar tolaik piemērojamajiem atbildētājas pakalpojuma lietošanas noteikumiem deva nepārprotamu piekrišanu. Ņemot vērā VDAR stāšanos spēkā 2018. gada 25. maijā, *Meta Platforms Ireland* 2018. gada 19. aprīlī pieņēma jaunus pakalpojuma lietošanas noteikumus un piedāvāja tos apstiprināt saviem lietotājiem. Tā kā *M. Schrems* konts tika bloķēts, viņš, lai turpinātu lietot *Facebook*, piekrita jaunajiem pakalpojuma lietošanas noteikumiem. Šī piekrišana bija nepieciešama, lai viņš varētu saglabāt piekļuvi savam kontam un lietot attiecīgos pakalpojumus.

15 *Meta Platforms Ireland* ieviesa vairākus "rīkus" (*tools*), lai lietotāji varētu gūt pārskatu un kontroli, kādi viņu dati ir saglabāti. Šajos rīkos ir redzami nevis visi apstrādātie dati, bet gan tikai tie, kas, pēc šā uzņēmuma domām, ir interesanti un būtiski lietotājiem. Tādējādi lietotājs, kurš to pieprasa, var redzēt, piemēram, ka viņš ir atvēris kādu lietotni, izmantojot savu *Facebook* profilu, apmeklējis kādu tīmekļvietni, veicis kādu konkrētu meklēšanu vai pirkumu vai arī noklikšķinājis uz kādas reklāmas.

16 *Meta Platforms Ireland* izmanto sīkdatnes, sociālos spraudņus un pikseļus, kā norādīts tās pakalpojuma lietošanas noteikumos un politikas izklāstos. Ar sīkdatņu palīdzību tā spēj noteikt aplūkojumu avotu. Bez sīkdatņu iespējošanas daudzus *Meta Platforms Ireland* sniegtos pakalpojumus nav iespējams izmantot. *Facebook* sociālos spraudņus trešo personu tīmekļvietņu pārvaldītāji ievieto savās vietnēs. Visizplatītākā ir *Facebook* poga "Patīk". Ikreiz, kad tiek aplūkotas tīmekļvietnes, kurās ir šī poga, *Meta Platforms Ireland* tiek pārsūtītas izmantotajā ierīcē ievietotās

sīkdatnes, apmeklētās vietnes URL un citi dati, piemēram, IP adrese vai pulksteņlaiks. Tālab nav nepieciešams, lai lietotājs būtu uzklikšķinājis uz pogas "Patīk", jo ar to vien, ka tiek aplūkota tīmekļvietne, kurā ir šāds spraudnis, pietiek, lai šie dati pēc tam tiktu nosūtīti šai sabiedrībai.

17 No iesniedzējtiesas nolēmuma izriet, ka spraudņi ir atrodami arī politisko partiju tīmekļvietnēs un homoseksuālai mērķauditorijai paredzētās vietnēs, kuras bija apmeklējis *M. Schrems*. Šo spraudņu dēļ *Meta Platforms Ireland* varēja izsekot *M. Schrems* darbībām internetā, un šā apstākļa dēļ tika ievākti vairāki sensitīvi personas dati.

18 Gluži tāpat kā sociālie spraudņi arī pikseļi var tikt ievietoti tīmekļvietņu lapās un ļauj vākt informāciju par lietotājiem, kuri apmeklējuši šīs lapas, tostarp tālab, lai mērītu un optimizētu tajās izvietojamo reklāmu. Piemēram, iekļaujot *Facebook* pikseli savās tīmekļvietnēs, to pārvaldītāji no *Meta Platforms Ireland* var saņemt pārskatus par to personu skaitu, kuras ir redzējušas viņu reklāmu *Facebook* tīklā un pēc tam pieslēgušās viņu tīmekļvietnei, lai to aplūkotu vai veiktu pirkumu.

19 Tādējādi sociālie spraudņi un pikseļi kopā ar sīkdatnēm ir būtisks internetā izvietojamās reklāmas elements, jo lielākā daļa internetā pieejamā satura tiek finansēta no reklāmas. Konkrēti – spraudņi ļauj piedāvāt lietotājiem pielāgotus sludinājumus, savukārt pikseļi reklāmdevējiem kalpo tam, lai izmērītu reklāmas kampaņu rezultātus, kā arī lai iegūtu informāciju par lietotāju mērķgrupām.

20 Šajā gadījumā no iesniedzējtiesas nolēmuma izriet, ka *M. Schrems* nav atļāvis *Meta Platforms Ireland* personalizētas reklāmas nolūkos apstrādāt no reklāmdevējiem un citiem partneriem saņemtos viņa personas datus par viņa darbībām ārpus *Facebook*. Tomēr dažus *M. Schrems* datus *Meta Platforms Ireland* esot ieguvusi, izmantojot trešo personu tīmekļvietnēs ievietotās sīkdatnes, sociālos spraudņus un līdzīgas tehnoloģijas, un šī sabiedrība tos esot izmantojusi, lai pilnveidotu *Facebook* produktus un *M. Schrems* nosūtītu personalizētu reklāmu.

21 No šā nolēmuma arī izriet, ka *M. Schrems* savā *Facebook* profilā nav norādījis sensitīvus datus un ka tikai viņa "draugi" var vizualizēt viņa darbības vai informāciju, kas ietverta viņa "*timeline*" [laikjoslā], un ka viņa "draugu saraksts" nav publiski pieejams. *M. Schrems* arī izvēlējās neatļaut *Meta Platforms Ireland* izmantot mērķorientētas reklāmas nolūkos viņa profila lauciņus, kas attiecas uz viņa "attiecībām", darbavietu, darbu un izglītību.

22 Tomēr, ņemot vērā *Meta Platforms Ireland* rīcībā esošos datus, tā var arī identificēt *M. Schrems* interesi par tādiem sensitīviem tematiem kā veselība, seksuālā orientācija, etniskās grupas un politiskās partijas, un tas ļauj adresēt viņam tādu reklāmu, kas vērsta, piemēram, uz kādas seksuālās orientācijas vai politiskās pārliecības pārstāvjiem.

23 Tādējādi, pirmkārt, *M. Schrems* saņēma ar kādu Austrijas politiķi saistītu reklāmu, kuras pamatā bija *Meta Platforms Ireland* veiktā analīze, saskaņā ar kuru viņam esot kas kopīgs ar citiem lietotājiem, kuri šo politiķi bija atzīmējuši ar norādi "Patīk". Otrkārt, *M. Schrems* arī regulāri saņēma homoseksuālai auditorijai domātas reklāmas un uzaicinājumus uz attiecīgiem pasākumiem, lai arī viņš nekad iepriekš nebija interesējies par šiem pasākumiem un nezināja, kur tie notiek. Šīs reklāmas un uzaicinājumi esot nevis tieši balstīti uz pamatlietā esošā prasītāja un viņa "draugu" seksuālo orientāciju, bet gan uz viņu interešu centru analīzi, šajā gadījumā uz apstākli, ka viens no *M. Schrems* draugiem esot atzīmējis kādu preci, nospiežot pogu "Patīk".

24 *M. Schrems* izanalizēja, kādus secinājumus var izdarīt no viņa draugu saraksta, un no šīs analīzes izriet, ka viņš ir pildījis civilo dienestu Sarkanajā Krustā Zalcburgā un ka viņš ir homoseksuāla persona. Turklāt *Meta Platforms Ireland* rīcībā esošajā viņa ārpus *Facebook* veikto darbību sarakstā tostarp ir ietvertas homoseksuālu personu iepazīšanās lietotnes un vietnes, kā arī kādas Austrijas politiskās partijas tīmekļvietne. Uzkrātajos prasītāja pamatlietā datos esot arī kāda e-pasta adrese, kas nebija norādīta viņa *Facebook* profilā, bet kuru viņš bija izmantojis, lai nosūtītu pieprasījumus *Meta Platforms Ireland*.

25 No iesniedzējtiesas nolēmuma arī izriet, ka *M. Schrems* publiski pauž, ka ir homoseksuāla persona. Tomēr savā *Facebook* profilā viņš savu seksuālo orientāciju nekad nav minējis.

26 *M. Schrems* vērsās *Landesgericht für Zivilrechtssachen Wien* (Vīnes Civillietu apgabaltiesa, Austrija) un norādīja, ka ar viņa personas datu apstrādi, ko veikusi *Meta Platforms Ireland*, esot pārkāptas vairākas VDAR normas. Pēc viņa domām, viņa piekrišana atbildētājas pamatlietā digitālās platformas lietošanas noteikumiem neatbilst šīs regulas 6. panta 1. punkta un 7. panta prasībām. Turklāt *Meta Platforms Ireland* apstrādājot sensitīvus prasītāja pamatlietā datus minētās regulas 9. panta izpratnē, nesaņēmusi šīs pašas regulas 7. pantā prasīto piekrišanu. Derīgas piekrišanas neesot arī to *M. Schrems* personas datu apstrādei, kurus *Meta Platforms Ireland* esot saņēmusi no trešām personām. Šajā kontekstā *M. Schrems* lūdza tostarp likt atbildētājai izbeigt apstrādāt viņa personas datus personalizētas reklāmas nolūkos, kā arī izmantot datus, kuri izriet no trešo personu tīmekļvietņu aplūkošanas un kurus ieguvušas šīs trešās personas.

27 Savukārt *Meta Platforms Ireland* uzskatīja, ka *M. Schrems* datu apstrāde ir veikta saskaņā ar tiešsaistes sociālā tīkla lietošanas noteikumiem, kas esot saderīgi ar VDAR prasībām. Šī datu apstrāde esot likumīga un balstīta nevis uz prasītāja pamatlietā piekrišanu, kas prasīta šīs regulas 6. panta 1. punkta a) apakšpunktā, bet gan uz citiem pamatojumiem, tostarp galvenokārt uz to, ka šī apstrāde ir nepieciešama, lai izpildītu viņa ar atbildētāju pamatlietā noslēgto līgumu minētās regulas 6. panta 1. punkta b) apakšpunkta izpratnē.

28 Pamatlietā Tiesai jau ir iesniegts lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu, saistībā ar kuru tika pasludināts 2018. gada 25. janvāra spriedums *Schrems* (C-498/16, EU:C:2018:37). Pēc minētā sprieduma pasludināšanas *Landesgericht für Zivilrechtssachen Wien* (Vīnes Civillietu apgabaltiesa, Austrija) ar 2020. gada 30. jūnija spriedumu noraidīja *M. Schrems* prasījumus. Arī *Oberlandesgericht Wien* (Apelācijas tiesa Vīnē, Austrija) noraidīja *M. Schrems* iesniegto apelācijas sūdzību par minēto spriedumu, pamatojoties it īpaši uz to, ka viņa kā tiešsaistes platformas lietotāja personas datu apstrāde, t.sk. personalizētā reklāma, esot pušu starpā noslēgtā līguma par šīs platformas lietošanu neatņemama sastāvdaļa. Tātad šo datu apstrāde esot nepieciešama šā līguma izpildei VDAR 6. panta 1. punkta b) apakšpunkta izpratnē.

29 Izskatot *M. Schrems* revīzijas sūdzību, *Oberster Gerichtshof* (Augstākā tiesa, Austrija) norāda, ka *Meta Platforms Ireland* uzņēmējdarbības modelis ir gūt ieņēmumus, izmantojot mērķorientētu reklāmu un komerciālo saturu, kas balstās uz *Facebook* lietotāju izvēlēm un interesēm, apstrādājot šo lietotāju personas datus. Tā kā šī apstrāde ļauj *Facebook* lietotājiem piedāvāt pakalpojumus bez maksas, tā varētu tikt uzskatīta par nepieciešamu, lai izpildītu ar minētajiem lietotājiem noslēgto līgumu VDAR 6. panta 1. punkta b) apakšpunkta izpratnē.

30 Tomēr minētā tiesa uzskata, ka šai šauri interpretējamajai tiesību normai nevajadzētu atļaut šādu datu apstrādi bez datu subjekta piekrišanas.

31 Minētā tiesa arī norāda, ka *Meta Platforms Ireland* apstrādā personas datus, kas varētu būt klasificējami kā "sensitīvi" saskaņā ar VDAR 9. panta 1. punktu.

32 Šajā gadījumā *Meta Platforms Ireland* apstrādā datus par *M. Schrems* politiskajiem uzskatiem un seksuālo orientāciju. Saskaņā ar *Oberster Gerichtshof* (Augstākā tiesa, Austrija) konstatējumiem *M. Schrems* publiski izsakās par savu seksuālo orientāciju. Proti, kādā 2019. gada 12. februārī Vīnē rīkotā paneļdiskusijā, kurā *M. Schrems* piedalījās pēc Eiropas Komisijas pārstāvniecības Austrijā uzaicinājuma, viņš norādīja uz savu seksuālo orientāciju, lai kritizēto veidu, kā *Facebook* apstrādā personas datus, tostarp viņa paša datus. Tomēr *M. Schrems* – kā arī toreiz norādījis – savā *Facebook* profilā šo privātās dzīves aspektu nekad nav minējis.

33 Tāpēc minētās tiesas ieskatā rodas jautājums, vai attiecīgais lietotājs ir acīmredzami publiskojis savus sensitīvos personas datus un tādējādi atļāvis to apstrādi saskaņā ar VDAR 9. panta 2. punkta e) apakšpunktu.

34 Šajos apstākļos *Oberster Gerichtshof* (Augstākā tiesa, Austrija) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1. Vai VDAR 6. panta 1. punkta a) un b) apakšpunkta normas jāinterpretē tādējādi, ka tādu tiešsaistes platformu līgumu vispārīgajos lietošanas noteikumos ietverto līguma noteikumu kā pamatlietā aplūkotie (konkrēti tādi līguma noteikumi kā: "Tā vietā, lai par to maksātu [..], izmantojot *Facebook* produktus, uz kuriem attiecas šie lietošanas noteikumi, piekrītat, ka varam Jums rādīt reklāmas [..]. Jūsu personas datus izmantojam [..], lai rādītu Jūsu interesēm piemērotākas reklāmas"), kas paredz personas datu apstrādi datu apkopošanai un analīzei reklāmas personalizācijas nolūkā, likumīgums ir jāizvērtē saskaņā ar VDAR 6. panta 1. punkta a) apakšpunkta prasībām, skatot to kopsakarā ar 7. pantu, kuras nevar aizstāt ar atsauci uz VDAR 6. panta 1. punkta b) apakšpunktu?

2. Vai VDAR 5. panta 1. punkta c) apakšpunkts (datu minimizēšana) ir jāinterpretē tādējādi, ka visus personas datus, kas ir tādas platformas kā pamatlietā aplūkotā rīcībā (it īpaši, kurus platformā un ārpus tās snieguši datu subjekts vai trešās personas), nepastāvot laika vai datu veida ierobežojumiem, var apkopot, analizēt un apstrādāt mērķorientētas reklāmas nolūkos?

3. Vai VDAR 9. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tas ir piemērojams tādu datu apstrādei, kas (piemēram, reklāmas nolūkos) ļauj mērķorientēti filtrēt tādus īpašu kategoriju personas datus kā politiskos uzskatus vai seksuālo orientāciju, pat ja pārzinis nenošķir šos datus?

4. Vai VDAR 5. panta 1. punkta b) apakšpunkts, skatot to kopsakarā ar 9. panta 2. punkta e) apakšpunktu, ir jāinterpretē tādējādi, ka savas seksuālās orientācijas izpaušana paneļdiskusijas vajadzībām ļauj apstrādāt citus datus attiecībā uz seksuālo orientāciju datu apkopošanas un analīzes nolūkā, lai personalizētu reklāmu?"

Tiesvedība Tiesā

35 Ar 2022. gada 7. aprīļa lēmumu Tiesas priekšsēdētājs apturēja šo tiesvedību līdz galīgā nolēmuma pasludināšanai lietā C-252/21, *Meta Platforms* u.c.

36 Ar 2023. gada 7. jūlija lēmumu Tiesas priekšsēdētājs iesniedzējtiesai šajā lietā paziņoja par 2023. gada 4. jūlija spriedumu *Meta Platforms* u.c. (Vispārīgie sociālā tīkla lietošanas noteikumi) (C-252/21, EU:C:2023:537), vaicājot, vai, ņemot vērā minēto spriedumu, tā vēlas pilnībā vai daļēji uzturēt lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, un šā lūguma daļējas atsaukšanas gadījumā – izklāstīt iemeslus, kāpēc tā uztur kādu šā lūguma daļu.

37 Ar 2023. gada 19. jūlija rīkojumu, kas Tiesas kancelejā saņemts 2023. gada 9. augustā, iesniedzējtiesa atsauca pirmo un trešo prejudiciālo jautājumu, norādot, ka minētajā spriedumā ir sniegta atbilde uz šiem jautājumiem. Savukārt tā uzturēja otro un ceturto prejudiciālo jautājumu, norādot, ka minētajā spriedumā nav sniegta pilnīga atbilde uz tiem.

Par otro jautājumu

38 Ar otro jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai VDAR 5. panta 1. punkta c) apakšpunkts jāinterpretē tādējādi, ka tajā noteiktais "datu minimizēšanas" princips nepieļauj, ka visu personas datu kopums, kuru tāds pārzinis kā tiešsaistes sociālā tīkla platformas pārvaldītājs ir ieguvis no datu subjekta vai trešām personām un kurš ticis ievākts gan šajā platformā, gan ārpus tās, tiek apkopots, analizēts un apstrādāts mērķorientētas reklāmas nolūkos – bez ierobežojuma laikā un šķirošanas atkarībā no šo datu iedabas.

Par pieņemamību

39 Atbildētāja pamatlietā apgalvo, ka šis jautājums ir nepieņemams tāpēc, ka, pirmkārt, iesniedzējtiesa nav izskaidrojusi iemeslus, kuru dēļ atbilde uz minēto jautājumu būtu noderīga pamatlietas atrisināšanai, un, otrkārt, ka šī tiesa ir balstījusies uz nepareizu pieņēmumu par faktiem, kļūdaini uzskatīdama, ka atbildētāja pamatlietā reklāmas nolūkos izmanto visus tās rīcībā esošos personas datus bez ierobežojuma laikā un šķirošanas atkarībā no šo datu iedabas.

40 Pirmām kārtām, par argumentu, ka iesniedzējtiesa nav izklāstījusi iemeslus, kuru dēļ tā uzskata, ka atbilde uz otro jautājumu būtu noderīga pamatlietas atrisināšanai, jāuzsver, cik nozīmīgi ir, lai valsts tiesa norādītu precīzus iemeslus, kuru dēļ tā interesējas par Savienības tiesību interpretāciju un uzskata, ka ir jāuzdod Tiesai prejudiciāli jautājumi (spriedumi, 2005. gada 6. decembris, *ABNA* u.c., C-453/03, C-11/04, C-12/04 un C-194/04, EU:C:2005:741, 46. punkts, un 2024. gada 29. februāris, *Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid* (Savstarpējā uzticēšanās pārsūtīšanas gadījumā), C-392/22, EU:C:2024:195, 85. punkts). Taču šajā gadījumā no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izklāsta izriet, ka iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai – pieņemot, ka pamatlietā aplūkotā apstrāde reklāmas nolūkos ir pamatota saskaņā ar VDAR 6. panta 1. punkta pirmās daļas b) apakšpunktu, – atbildētājas pamatlietā šādi apstrādāto datu apjoms atbilst datu minimizēšanas principam vai, gluži pretēji, ar tik vērienīgu apstrādi netiek izpildīti pārziņa pienākumi saskaņā ar VDAR 5. pantu. Līdz ar to iemesli, kuru dēļ atbilde uz šo jautājumu ir noderīga pamatlietas atrisināšanai, pietiekami izriet no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu.

41 Otrām kārtām, par argumentu, ka iesniedzējtiesa ir balstījusies uz nepareizu pieņēmumu par faktiem, jāteic, ka otrais prejudiciālais jautājums patiesībā ir balstīts uz premisu, ka, pirmkārt, kā norādīts šā sprieduma 20. punktā, lai gan *M. Schrems* nebija atļāvis *Meta Platforms Ireland* apstrādāt viņa personas datus saistībā ar viņa darbībām ārpus *Facebook*, šī sabiedrība tomēr, pamatojoties uz *M. Schrems* piekrišanu vispārīgajiem šā sociālā tīkla lietošanas noteikumiem, ir apstrādājusi vairākus no šiem datiem, kurus tā esot ieguvusi no trešām personām kā partneriem

tostarp ar šo trešo personu tīmekļvietnēs ievietoto *Facebook* sīkdatņu un sociālo spraudņu palīdzību, un, otrkārt, šos personas datus *Meta Platforms Ireland* apstrādā bez ierobežojuma laikā un šķirošanas atkarībā no minēto datu iedabas.

42 Taču jāatgādina pastāvīgās judikatūras atziņa, ka ar LESD 267. pantu tiek ieviesta procedūra tiešai sadarbībai starp Tiesu un dalībvalstu tiesām. Šajā uz valsts tiesu un Tiesas funkciju nepārprotamu sadali balstītajā procedūrā ikviens lietas faktu vērtējums ir valsts tiesas kompetencē, jo tā, ņemot vērā lietas īpatnības, var noteikt, cik lielā mērā ir vajadzīgs prejudiciāls nolēmums, lai šī tiesa varētu taisīt spriedumu, un cik nozīmīgi lietā ir Tiesai uzdotie jautājumi, savukārt Tiesas ziņā ir spriest tikai par Savienības tiesību akta interpretāciju vai spēkā esamību, pamatojoties uz faktiem, kurus tai ir norādījusi valsts tiesa (spriedums, 2017. gada 25. oktobris, *Polbud – Wykonawstwo*, C-106/16, EU:C:2017:804, 27. punkts un tajā minētā judikatūra).

43 Līdz ar to uz jautājumu, kas uzdots, pamatojoties uz šādu pieņēmumu – kura pamatotība tomēr ir jāpārbauda iesniedzējtiesai –, ir jāatbild.

44 Tāpēc otrais prejudiciālais jautājums ir pieņemams.

Par lietas būtību

45 Pirmām kārtām, jāatgādina, ka VDAR mērķis – kā izriet no tās 1. panta un 1. un 10. apsvēruma – tostarp ir nodrošināt augsta līmeņa aizsardzību fizisko personu pamattiesībām un pamatbrīvībām, jo īpaši Hartas 8. panta 1. punktā un LESD 16. panta 1. punktā nostiprinātajām viņu tiesībām uz privātās dzīves neaizskaramību saistībā ar personas datu apstrādi (spriedums, 2024. gada 7. marts, *IAB Europe*, C-604/22, EU:C:2024:214, 53. punkts un tajā minētā judikatūra).

46 Tālab šīs regulas II nodaļā ir noteikti personas datu apstrādes principi un III nodaļā – datu subjektu tiesības, kas jāievēro ikvienā personas datu apstrādē. It īpaši, neskarot minētās regulas 23. pantā paredzētās atkāpes, jebkurai personas datu apstrādei, pirmkārt, jāatbilst šīs pašas regulas 5. pantā noteiktajiem šādu datu apstrādes principiem un tās 6. pantā uzskaitītajiem likumīguma nosacījumiem un, otrkārt, tajā jāievēro VDAR 12.–22. pantā minētās datu subjekta tiesības (spriedums, 2024. gada 11. jūlijs, *Meta Platforms Ireland* (Pārstāvības prasība), C-757/22, EU:C:2024:598, 49. punkts un tajā minētā judikatūra).

47 Kā Tiesa jau precizējusi, VDAR 5. pantā noteiktie personas datu apstrādes principi ir piemērojami kumulatīvi (spriedums, 2022. gada 20. oktobris, *Digi*, C-77/21, EU:C:2022:805, 47. punkts).

48 Šajā ziņā jānorāda, ka saskaņā ar VDAR 5. panta 1. punkta a) apakšpunktu personas dati jāapstrādā likumīgi, godprātīgi un datu subjektam pārredzamā veidā un ka atbilstoši šā 5. panta 1. punkta b) apakšpunktam šie dati jāvāc konkrētos, skaidros un leģitīmos nolūkos un tos nedrīkst tālāk apstrādāt ar šiem nolūkiem nesavietojamā veidā.

49 Turklāt "datu minimizēšanas" principu nostiprinošajā šīs regulas 5. panta 1. punkta c) apakšpunktā ir noteikts, ka personas datiem jābūt "adekvāt[iem], atbilstīg[iem] un [jā]ietver tikai [tas], kas nepieciešams to apstrādes nolūkos" (spriedums, 2023. gada 4. jūlijs, *Meta Platforms* u.c. (Vispārīgie sociālā tīkla lietošanas noteikumi), C-252/21, EU:C:2023:537, 109. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

50 Šis princips – kā Tiesa jau nospriedusi – ir samērīguma principa izpausme (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2021. gada 22. jūnijs, Latvijas Republikas Saeima (Pārkāpumu uzskaites punkti), C-439/19, EU:C:2021:504, 98. punkts un tajā minētā judikatūra, un 2024. gada 30. janvāris, *Direktor na Glavna direktsia "Natsionalna politsia" pri MVR – Sofia*, C-118/22, EU:C:2024:97, 41. punkts).

51 Saskaņā ar VDAR 5. panta 2. punktā noteikto pārskatatbildības principu pārzinim jāspēj pierādīt, ka personas datu vākšanā un apstrādē tiek ievēroti šā panta 1. punktā noteiktie principi (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2022. gada 20. oktobris, *Digi*, C-77/21, EU:C:2022:805, 24. punkts). Savukārt atbilstoši šīs regulas 13. panta 1. punkta c) apakšpunktam, ja personas datus vāc no datu subjekta, pārzinim jāinformē datu subjekts par to, kādiem nolūkiem šos datus paredzēts apstrādāt, kā arī par šīs apstrādes juridisko pamatu (spriedums, 2023. gada 4. jūlijs, *Meta Platforms* u.c. (Vispārīgie sociālā tīkla lietošanas noteikumi), C-252/21, EU:C:2023:537, 95. punkts).

52 Otrām kārtām, par tādas personas datu apstrādes kā šajā lietā aplūkotā ierobežojumu laikā jāatgādina Tiesas jau nospriestais, ka, ņemot vērā datu minimizēšanas principu, pārzinim ir pienākums ierobežot attiecīgo personas datu vākšanas laikposmu līdz tam, kas ir strikti nepieciešams, ievērojot iecerētās apstrādes mērķi (spriedums, 2022. gada 24. februāris, Valsts ieņēmumu dienests (Personas datu apstrāde nodokļu administrēšanas vajadzībām), C-175/20, EU:C:2022:124, 79. punkts).

53 Proti, jo ilgāk šādi dati tiek glabāti, jo lielāka ir ietekme uz datu subjekta interesēm un privāto dzīvi un jo augstākas ir prasības attiecībā uz šo datu glabāšanas likumīgumu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2023. gada 7. decembris, *SCHUFA Holding* (Atbrīvošana no atlikušajām parādsaistībām), C-26/22 un C-64/22, EU:C:2023:958, 95. punkts).

54 Jānorāda arī VDAR 5. panta 1. punkta e) apakšpunktā noteiktais, proti, ka personas dati jāglabā veidā, kas pieļauj datu subjektu identifikāciju, ne ilgāk kā nepieciešams nolūkiem, kādos attiecīgos personas datus apstrādā.

55 Tādējādi no šā panta formulējuma ir nepārprotami redzams, ka tajā nostiprinātā "glabāšanas ierobežojuma" princips prasa, lai pārzinis atbilstoši šā sprieduma 51. punktā atgādinātajam pārskatatbildības principam spētu pierādīt, ka personas datus glabā vienīgi tik ilgi, cik nepieciešams, lai īstenotu nolūkus, kādiem tie ir ievākti vai vēlāk apstrādāti (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2022. gada 20. oktobris, *Digi*, C-77/21, EU:C:2022:805, 53. punkts).

56 No tā izriet – kā Tiesa jau nospriedusi –, ka pat datu apstrāde, kas sākotnēji bija likumīga, laika gaitā var kļūt pretēja VDAR tiesību normām, ja šie dati vairs nav nepieciešami saistībā ar nolūkiem, kādiem tie tika vākti vai vēlāk apstrādāti, un ka minētie dati jāizdzēš, kad šie nolūki ir īstenoti (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2022. gada 20. oktobris, *Digi*, C-77/21, EU:C:2022:805, 54. punkts un tajā minētā judikatūra).

57 Šādos apstākļos, kā secinājumu 22. punktā būtībā norādījis ģenerāladvokāts, valsts tiesai, ņemot vērā visus lietā nozīmīgos apstākļus un piemērojot VDAR 5. panta 1. punkta c) apakšpunktā atgādināto samērīguma principu, jāizvērtē, vai pārziņa veiktās personas datu glabāšanas ilgums ir pamatoti attaisnojams, ņemot vērā mērķi ļaut izplatīt personalizētas reklāmas.

58 Katrā ziņā sociālā tīkla platformas lietotāju personas datu glabāšana uz nenoteiktu laiku mērķorientētas reklāmas nolūkos jāuzskata par nesamērīgu iejaukšanos tiesībās, kas šiem lietotājiem ir garantētas VDAR.

59 Trešām kārtām, par apstākli, ka pamatlietā aplūkotie personas dati tiekot vākti, apkopoti, analizēti un apstrādāti mērķorientētas reklāmas nolūkos, nešķirojot atkarībā no šo datu iedabas, jāatgādina Tiesas jau nospriestais, ka, ņemot vērā VDAR 5. panta 1. punkta c) apakšpunktā noteikto datu minimizēšanas principu, pārzinis nedrīkst vispārīgi un nediferencējot ievākt personas datus un tam jāatturas no tādu datu vākšanas, kuri nav strikti nepieciešami apstrādes nolūkos (spriedums, 2022. gada 24. februāris, Valsts ieņēmumu dienests (Personas datu apstrāde nodokļu administrēšanas vajadzībām), C-175/20, EU:C:2022:124, 74. punkts).

60 Tāpat jānorāda, ka šīs regulas 25. panta 2. punktā pārzinim ir prasīts īstenot atbilstošus pasākumus, lai nodrošinātu, ka pēc noklusējuma tiek apstrādāti tikai tādi personas dati, kas nepieciešami katram konkrētajam apstrādes nolūkam. Šī norma noteic, ka šī prasība attiecas uz vākto personas datu apjomu, to apstrādes pakāpi, kā arī glabāšanas laikposmu.

61 Šajā gadījumā no iesniedzējtiesas nolēmuma izriet, ka *Meta Platforms Ireland* vāc *Facebook* lietotāju, t.sk. *M. Schrems*, personas datus par šo lietotāju darbībām gan šajā sociālajā tīklā, gan ārpus tā, tostarp konkrēti datus par šīs tiešsaistes platformas, kā arī trešo personu tīmekļvietņu un lietotņu aplūkošanu, un izseko arī lietotāju tīklklejošanas paradumiem šajās vietnēs, izmantojot attiecīgajās tīmekļvietnēs ievietotus sociālos spraudņus un pikseļus.

62 Taču, kā Tiesa jau nospriedusi, šāda apstrāde ir jo īpaši plaša, jo tā attiecas uz potenciāli neierobežotu datu apjomu un tai ir būtiska ietekme uz lietotāju, kura lielu daļu vai pat gandrīz visas darbības tiešsaistē vēro *Meta Platforms Ireland*, un tas var tam radīt viņa privātās dzīves nepārtrauktas uzraudzības sajūtu (spriedums, 2023. gada 4. jūlijs, *Meta Platforms* u.c. (Vispārīgie sociālā tīkla lietošanas noteikumi), C-252/21, EU:C:2023:537, 118. punkts).

63 Šādos apstākļos pamatlietā aplūkotā datu apstrāde rada tādu nopietnu iejaukšanos datu subjektu pamattiesībās – konkrēti viņu tiesībās uz privātās dzīves neaizskaramību un personas datu aizsardzību, kas garantētas Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 7. un 8. pantā –, kura, ja vien iesniedzējtiesas veicamajās pārbaudēs neizrādās citādi, nešķiet pamatoti attaisnojama, ņemot vērā mērķi ļaut izplatīt mērķorientētas reklāmas.

64 Lai kā arī būtu, visa sociālā tīkla platformas rīcībā esošo personas datu kopuma nediferencēta izmantošana reklāmas nolūkiem neatkarīgi no šo datu sensitivitātes pakāpes nešķiet esam samērīga iejaukšanās tiesībās, kas šīs platformas lietotājiem ir garantētas VDAR.

65 Ņemot vērā iepriekš izklāstīto, uz otro jautājumu ir atbildams, ka VDAR 5. panta 1. punkta c) apakšpunkts jāinterpretē tādējādi, ka tajā noteiktais "datu minimizēšanas" princips nepieļauj, ka visu personas datu kopums, kuru tāds pārzinis kā tiešsaistes sociālā tīkla platformas pārvaldītājs ir ieguvis no datu subjekta vai trešām personām un kurš ticis ievākts gan šajā platformā, gan ārpus tās, tiek apkopots, analizēts un apstrādāts mērķorientētas reklāmas nolūkos – bez ierobežojuma laikā un šķirošanas atkarībā no šo datu iedabas.

Par ceturto jautājumu

66 Ar šo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai VDAR 9. panta 2. punkta e) apakšpunkts jāinterpretē tādējādi, ka apstāklis, ka persona par savu seksuālo orientāciju ir izteikusies kādā sabiedrībai pieejamā paneļdiskusijā, ļauj tiešsaistes sociālā tīkla platformas pārvaldītājam

apstrādāt citus datus par šīs personas seksuālo orientāciju, kas eventuāli iegūti ārpus šīs platformas no trešo partneru lietotnēm un tīmekļvietnēm, lai tos apkopotu un analizētu ar nolūku šai personai piedāvāt personalizētu reklāmu.

67 Konkrētāk – iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai dēļ izteikumiem, ko *M. Schrems* veicis kādā paneļdiskusijā, viņam vairs nav tiesību uz VDAR 9. panta 1. punktā paredzēto aizsardzību un vai līdz ar to *Facebook* bija tiesīga apstrādāt citus datus par viņa seksuālo orientāciju.

68 Vispirms jānorāda, ka iesniedzējtiesas minētā paneļdiskusija, kurā *M. Schrems* izteicies par savu seksuālo orientāciju, notika 2019. gada 12. februārī un, kā izriet no iesniedzējtiesas nolēmuma, šajā datumā *Meta Platforms Ireland* jau apstrādāja personas datus par *M. Schrems* seksuālo orientāciju, tādējādi šie izteikumi bija veikti jau pēc šādas datu apstrādes sākšanas.

69 No tā izriet, ka ceturtais iesniedzējtiesas uzdotais jautājums jāsaprot kā tāds, kas attiecas vienīgi uz datu par *M. Schrems* seksuālo orientāciju apstrādi, ko *Meta Platforms Ireland*, iespējams, esot veikusi pēc 2019. gada 12. februāra. Tomēr iesniedzējtiesai saskaņā ar šā sprieduma 42. punktā atgādināto judikatūru jāpārbauda, vai šāda apstrāde pēc šā datuma patiešām ir notikusi.

70 Lai atbildētu uz šo jautājumu, pirmām kārtām, jāatgādina VDAR 51. apsvērumā teiktais, ka personas datiem, kas pēc savas būtības ir īpaši sensitīvi saistībā ar pamattiesībām un brīvībām, pienākas īpaša aizsardzība, jo to apstrādes konteksts varētu radīt nopietnu risku šīm pamattiesībām un brīvībām. Šajā apsvērumā ir precizēts, ka šādi personas dati nebūtu jāapstrādā, ja vien apstrāde nav atļauta konkrētos gadījumos, kas paredzēti minētajā regulā.

71 Šajā ziņā VDAR 9. panta 1. punktā ir noteikts princips, ka ir aizliegts apstrādāt tajā minēto īpašo kategoriju personas datus. Tie tostarp ir dati, kas atklāj rases vai etnisko piederību, politiskos uzskatus, reliģisko pārliecību, kā arī datus par fiziskas personas veselību, dzimumdzīvi vai seksuālo orientāciju.

72 VDAR 9. panta 1. punkta piemērošanas nolūkā attiecībā uz personas datu apstrādi, ko veic tiešsaistes sociālā tīkla pārvaldītājs, jāpārbauda, vai šie dati ļauj atklāt informāciju, kas ietilpst kādā no šajā tiesību normā minētajām kategorijām, neatkarīgi no tā, vai šī informācija attiecas uz minētā tīkla lietotāju vai kādu citu fizisku personu. Apstiprinošas atbildes gadījumā šāda personas datu apstrāde ir aizliegta, izņemot VDAR 9. panta 2. punktā paredzētās atkāpes.

73 Kā Tiesa jau nospriedusi, šis VDAR 9. panta 1. punktā paredzētais principiālais aizliegums nav atkarīgs no tā, vai attiecīgajā apstrādē atklātā informācija ir vai nav pareiza un vai pārzinis rīkojas ar nolūku iegūt informāciju, kas ietilpst kādā no šajā tiesību normā minētajām īpašajām kategorijām. Proti, ņemot vērā būtiskos riskus datu subjektu pamatbrīvībām un pamattiesībām, ko rada jebkāda VDAR 9. panta 1. punktā minēto kategoriju personas datu apstrāde, šīs normas mērķis ir aizliegt šādu apstrādi neatkarīgi no norādītā šīs apstrādes mērķa (spriedums, 2023. gada 4. jūlijs, *Meta Platforms* u.c. (Vispārīgie sociālā tīkla lietošanas noteikumi), C-252/21, EU:C:2023:537, 69. un 70. punkts).

74 Tomēr, lai gan 9. panta 1. punkts principā aizliedz apstrādāt tostarp datus par seksuālo orientāciju, minētā panta 2. punkta a)–j) apakšpunktā ir paredzētas desmit atkāpes, kas ir savstarpēji neatkarīgas un tāpēc vērtējamas katra savrupi. No tā izriet – apstāklis, ka nav izpildīti nosacījumi kādas no 2. punktā paredzētajām atkāpēm piemērošanai, nevar liegt pārzinim atsaukties uz kādu citu šajā tiesību normā minēto atkāpi (spriedums, 2023. gada 21. decembris, *Krankenversicherung Nordrhein*, C-667/21, EU:C:2023:1022, 47. punkts).

75 Runājot konkrēti par VDAR 9. panta 2. punkta e) apakšpunktā paredzēto atkāpi, jāatgādina – šī tiesību norma nosaka, ka 9. panta 1. punktā paredzētais principiālais aizliegums veikt jebkādu īpašu kategoriju personas datu apstrādi nav piemērojams gadījumā, ja apstrāde attiecas uz personas datiem, kurus "datu subjekts apzināti ir publiskojis".

76 Tā kā VDAR 9. panta 2. punkta e) apakšpunkts noteic izņēmumu no īpašu kategoriju personas datu apstrādes aizlieguma principa, šī tiesību norma jāinterpretē šauri (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2023. gada 4. jūlijs, *Meta Platforms* u.c. (Vispārīgie sociālā tīkla lietošanas noteikumi), C-252/21, EU:C:2023:537, 76. punkts un tajā minētā judikatūra).

77 No tā izriet – lai piemērotu VDAR 9. panta 2. punkta e) apakšpunktā paredzēto atkāpi, jāpārbauda, vai datu subjekts ar skaidri apstiprinošu darbību ir vēlējies attiecīgos personas datus darīt pieejamus visai sabiedrībai (spriedums, 2023. gada 4. jūlijs, *Meta Platforms* u.c. (Vispārīgie sociālā tīkla lietošanas noteikumi), C-252/21, EU:C:2023:537, 77. punkts).

78 Šajā gadījumā no iesniedzējtiesas nolēmuma izriet, ka Vīnē 2019. gada 12. februārī rīkotā paneļdiskusija, kurā *M. Schrems* izteicies par savu seksuālo orientāciju, bija pieejama sabiedrībai, jo cilvēkiem bija iespējams iegādāties biļetes šīs diskusijas apmeklēšanai klātienē atkarībā no pieejamo vietu skaita, un ka šī paneļdiskusija tika straumēta. Turklāt tās ieraksts vēlāk esot ticis publicēts kā raidieraksts (*podcast*), kā arī Komisijas *YouTube* kanālā.

79 Šādos apstākļos – un ja vien valsts tiesas veicamajās pārbaudēs neizrādīsies citādi – nav izslēdzams, ka šie izteikumi, lai arī tie iekļaujas plašākā diskusijā un ir veikti tikai tālab, lai kritizētu *Facebook* veikto personas datu apstrādi, ir darbība, ar kuru attiecīgā persona, pilnībā apzinoties visus apstākļus, informāciju par savu seksuālo orientāciju ir acīmredzami publiskojusi VDAR 9. panta 2. punkta e) apakšpunkta izpratnē.

80 Otrām kārtām, lai arī apstākļa, ka datu subjekts ir acīmredzami publiskojis datus par savu seksuālo orientāciju, sekas ir tādas, ka šie dati var tikt apstrādāti, atkāpjoties no VDAR 9. panta 1. punktā noteiktā aizlieguma un ievērojot prasības, kas izriet no citām šīs regulas normām (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2019. gada 24. septembris, GC u.c. (Atsauču uz sensitīviem datiem atsaistīšana), C-136/17, EU:C:2019:773, 64. punkts), šis apstāklis pats par sevi vien – pretēji tam, ko apgalvo *Meta Platforms Ireland*, – neļauj apstrādāt citus personas datus, kas attiecas uz šā subjekta seksuālo orientāciju.

81 Tādējādi, pirmkārt, uzskatīt, ka uz visiem datiem par kāda datu subjekta seksuālo orientāciju no VDAR 9. panta 1. punkta izrietošā aizsardzība neattiecas tikai tāpēc vien, ka šis subjekts acīmredzami ir publiskojis kādus personas datus par savu seksuālo orientāciju, būtu pretrunā šā panta 2. punkta e) apakšpunkta šaurajai interpretējamībai.

82 Otrkārt, tas, ka persona acīmredzami ir publiskojusi kādus datus par savu seksuālo orientāciju, neļauj uzskatīt, ka šī persona ir devusi piekrišanu VDAR 9. panta 2. punkta a) apakšpunkta izpratnē tam, lai tiešsaistes sociālā tīkla platformas pārvaldītājs apstrādātu citus datus par tās seksuālo orientāciju.

83 Ņemot vērā iepriekš izklāstīto, uz ceturto jautājumu ir atbildams, ka VDAR 9. panta 2. punkta e) apakšpunkts jāinterpretē tādējādi, ka apstāklis, ka persona par savu seksuālo orientāciju ir izteikusies kādā sabiedrībai pieejamā paneļdiskusijā, neļauj tiešsaistes sociālā tīkla platformas

pārvaldītājam apstrādāt citus datus par šīs personas seksuālo orientāciju, kas eventuāli iegūti ārpus šīs platformas no trešo partneru lietotnēm un tīmekļvietnēm, lai tos apkopotu un analizētu ar nolūku šai personai piedāvāt personalizētu reklāmu.

Par tiesāšanās izdevumiem

84 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība izriet no tiesvedības, kas notiek iesniedzējtiesā, tāpēc tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (ceturtā palāta) nospriež:

1) Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula) 5. panta 1. punkta c) apakšpunkts

jāinterpretē tādējādi, ka

tajā noteiktais "datu minimizēšanas" princips nepieļauj, ka visu personas datu kopums, kuru tāds pārzinis kā tiešsaistes sociālā tīkla platformas pārvaldītājs ir ieguvis no datu subjekta vai trešām personām un kurš ticis ievākts gan šajā platformā, gan ārpus tās, tiek apkopots, analizēts un apstrādāts mērķorientētas reklāmas nolūkos – bez ierobežojuma laikā un šķirošanas atkarībā no šo datu iedabas.

2) Regulas 2016/679 9. panta 2. punkta e) apakšpunkts

jāinterpretē tādējādi, ka

apstāklis, ka persona par savu seksuālo orientāciju ir izteikusies kādā sabiedrībai pieejamā paneļdiskusijā, neļauj tiešsaistes sociālā tīkla platformas pārvaldītājam apstrādāt citus datus par šīs personas seksuālo orientāciju, kas eventuāli iegūti ārpus šīs platformas no trešo partneru lietotnēm un tīmekļvietnēm, lai tos apkopotu un analizētu ar nolūku šai personai piedāvāt personalizētu reklāmu.

[Paraksti]